

Lewyjeva tjelesna demencija

INFORMATIVNI LIST OD ŠVEDSKOG CENTRA ZA DEMENCIJU

Lewykroppsdemens • faktablad på bosniska

Relativno nova dijagnoza

Demencija otežava razmišljanje, planiranje i komunikaciju. Simptomi su uzrokovani različitim bolestima i oštećenjima mozga. Jedna od češćih demencija je Lewyjeva tjelesna demencija, također poznata kao Lewy Body bolest.

Lewyjeva tjelesna demencija je relativno nova dijagnoza koja obično pogađa osobe starije od 65 godina. Ime je dobila po malim nakupinama proteina u mozgu, *Lewyjeva tijela*, koja su tipična za ovu bolest.

Neki tipični simptomi

Lewyjeva tjelesna demencija uzrokuje vizualne halucinacije, što znači da osoba ponekad vidi predmete ili druge osobe koje nisu prisutne. Bolest se također odlikuje povećanim poteškoćama u procjeni udaljenosti i percepciji stvari trodimenzionalno, što otežava orijentaciju i obavljanje praktičnih zadataka.

Svakodnevni život je otežan i zbog ukočenih mišića i sporih pokreta, tjelesnih simptoma koji se javljaju rano u toku bolesti i koji se inače povezuju s Parkinsonovom bolešću.

Poremećen noćni san je čest na početku

Lewyjeva tjelesna demencija dolazi postepeno. Prvi znak bolesti može biti poremećen noćni san – osoba nemirno spava, više i maše u snu. Osoba se može osjećati zbunjeno, naizgled bez razloga. Zaboravnost i poteškoće s pronalaženjem riječi, što je uobičajeno na početku demencije, manje su izraženi kod Lewyjeve tjelesne demencije.

Stanje može značajno varirati

S vremenom simptomi postaju izraženiji i utiču na mentalne i tjelesne funkcije. Osoba se često osjeća umorno i spava dugo, ponekad čak i tokom dana. Bolest otežava održavanje pažnje. Druga tipična karakteristika demencije s Lewyjevima tijelima je da se stanje osobe može značajno mijenjati iz dana u dan. Čak i krvni pritisak, koji je često prenizak, može neobjašnjivo varirati.

Rana dijagnoza je važna

Demencija s Lewyjevima tijelima ne može se utvrditi jednostavnim testom. Dijagnoza se temelji na nizu testova, pregleda i razgovora s pacijentom i rodbinom.

Istraga demencije obično traje četiri do šest sedmica. Važno je da se što prije započne kako bi se pravovremeno mogla pružiti odgovarajuća pomoć i liječenje. Danas ne postoji lijek za bolest, ali postoje različiti načini za ublažavanje simptoma.

Različiti načini za ublažavanje simptoma

Karakteristično za demenciju s Lewyjevima tijelima je da neuroleptici, koji se obično koriste kod vizuelnih halucinacija, mogu izazvati ozbiljne nuspojave. Stoga bi se ovi lijekovi trebali izbjegavati. Međutim, nekoliko lijekova razvijenih za Alzheimerovu bolest i Parkinsonovu bolest može imati dobar učinak, posebno u početku toka bolesti.

Osobama s demencijom s Lewyjevima tijelima potrebno je mnogo podrške. Pomagala i druge intervencije mogu olakšati svakodnevni život. Također je važno dobiti objašnjenje simptoma kako bi se na najbolji način planirao što bolji i smisleniji život.

S vremenom je potrebna sve veća podrška i pomoć društvene zdravstvene i socijalne zaštite.

© Svenskt Demenscentrum

Više informativnih listova na bosanskom jeziku može se preuzeti sa web stranice Svenskt Demenscentrum:

www.demenscentrum.se/bs

Svenskt Demenscentrum

Svenskt Demenscentrum, Sveavägen 155, 113 46 Stockholm, (08) 690 58 00, info@demenscentrum.se

www.demenscentrum.se

Lewykroppsdemens

FAKTABLAD FRÅN SVENSKT DEMENSCENTRUM

En relativt ny diagnos

Demenssjukdom gör det svårare att tänka, planera och kommunicera. Symtomen orsakas av olika sjukdomar och skador i hjärnan. En av de vanligare demenssjukdomarna är Lewykroppsdemens, även kallad Lewy Body-sjukdom.

Lewykroppsdemens är en relativt ny diagnos som vanligen drabbar personer som är äldre än 65 år. Den har fått sitt namn av de små ansamlingar av proteiner i hjärnan, *Lewykroppar*, som är typiska för sjukdomen.

Några typiska symtom

Lewykroppsdemens ger upphov till synhallucinationer, det vill säga personen ser ibland föremål eller andra personer som inte finns där. Sjukdomen kännetecknas också av ökade svårigheter att bedöma avstånd och att uppfatta saker tredimensionellt, något som gör det svårare att orientera sig och att utföra praktiska sysslor.

Vardagen försvåras även av stela muskler och långsamma rörelser, kroppsliga symtom som kommer tidigt i sjukdomsförloppet och som annars förknippas med Parkinsons sjukdom.

Störd nattsömn vanligt i början

Lewykroppsdemens kommer smygande. Ett första sjukdomstecken kan vara störd nattsömn – personen sover oroligt och ropar och fäktar i sömnen. Personen kan känna sig förvirrad, till synes utan anledning. Glömska och besvär med att hitta ord, som är vanligt i början av en demenssjukdom, är mindre framträdande drag vid Lewykroppsdemens.

Tillståndet kan variera kraftigt

Efterhand blir symtomen mer påtagliga och både mentala och kroppsliga funktioner påverkas. Personen känner sig ofta trött och sover länge, ibland även under dagen. Sjukdomen gör det svårare att hålla sig uppmärksam. Ett annat typiskt drag för

Lewykroppsdemens är att personens tillstånd varierar kraftigt från dag till dag. Även blodtrycket, som ofta ligger för lågt, kan oförklarligt pendla fram och tillbaka.

Tidig diagnos viktig

Lewykroppsdemens kan inte fastställas genom ett enkelt prov. Diagnosen bygger på en rad tester, undersökningar och samtal med patient och anhöriga.

Demensutredningen brukar ta fyra till sex veckor. Det är viktigt att den snarast påbörjas så att rätt hjälp och behandling kan sättas in i god tid. Idag saknas botemedel mot sjukdomen men det finns olika sätt att lindra symtomen.

Olika sätt att lindra symtomen

Utmärkande för Lewykroppsdemens är att neuroleptika, som normalt sätts in vid synhallucinationer, kan ge allvarliga biverkningar. Dessa läkemedel bör därför undvikas. Däremot kan flera läkemedel som utvecklats för Alzheimers sjukdom och Parkinsons sjukdom ha god effekt, främst i början av sjukdomsförloppet.

Personer med Lewykroppsdemens behöver mycket stöd. Hjälpmedel och andra insatser kan underlätta vardagen. Det är också viktigt att få en förklaring till symtomen för att på bästa sätt kunna planera för ett så bra och meningsfullt liv som möjligt.

Efterhand behövs alltmer stöd och hjälp av samhällets vård och omsorg.

2025 • Svenskt Demenscentrum ©

Fler faktablad på olika språk kan skrivas ut från Svenskt Demenscentrums webbplats:
www.demenscentrum.se/Faktablad

Svenskt Demenscentrum

Svenskt Demenscentrum, Sveavägen 155, 113 46 Stockholm, 08 - 690 58 00, info@demenscentrum.se

www.demenscentrum.se